

UNIVERSITATEA CREȘTINĂ „DIMITRIE CANTEMIR”

Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”

Str. Splaiul Unirii, nr. 176, sector 4, București
Tel: +40-21-3307900, Fax: +40-21-3308774, E-mail office@ucdc.ro

APROBAT,

Rector

Dr. MARJA LIISA KRISTIINA TENHUNEN

STRATEGII ȘI PRACTICI PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESELOR DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Cadrul General

Un proces de învățământ de calitate este conditionat de o programă de studiu concepută pe baza unei gândiri de perspectivă asupra a ceea ce ar trebui să cunoască viitorul absolvent, astfel încât să fie acceptat și integrat cât mai rapid în viața economică activă. Pe de altă parte, dinamica progresului pare a înregistra trenduri exponențiale, în acest sens procesul de învățământ fiind condiționat de capacitatea Universității de a se adapta rapid acestor schimbări, de a prevedea mutațiile care vor avea loc în economie și societate și, nu în ultimul rând, de a le include în programele de studiu.

Având în vedere aspectele precizate anterior, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” a adoptat standardele de calitate la nivelul programelor de studii propuse de CEAC:

a) Inițierea și continuitatea programelor de studiu

- universitatea are mecanisme oficiale pentru aprobarea programelor de studii, evaluarea lor periodică și monitorizare (*Consiliul facultății, Senat, ARACIS*);
- universitatea publică informații pertinente, imparțiale și obiective despre toate programele de studii (*pliante, broșuri, Site-ul UCDC*);

b) Organizarea programelor de studii

- planurile de învățământ sunt publicate (*afișate la avizierele facultății și pe conturile studenților*);
- sunt publicate tematica și bibliografia cursurilor (*afișate la avizierele facultății și pe conturile studenților*);
- numărul de studenți de la cursurile de zi care revin la un cadru didactic este sub 25;

- numărul de credite acordat cursurilor este documentat prin evaluarea bibliografiei, materiei de curs și a lucrului independent, conform Regulamentului privind funcționarea activității academice pe baza sistemului european de credite transferabile (*fișele de disciplină*);
- universitatea dispune de laboratoare și alte resurse adecvate nivelului diplomei oferite;
- predarea și învățarea sunt integrate cu programe de practică (*planurile de învățământ*);
- predarea și învățarea sunt integrate cu proiecte de cercetare;
- există un sistem de mentorat al profesorilor cu experiență pentru tinerele cadre didactice.

c) Monitorizarea calității programelor de studii

- programele de studiu se evaluează periodic (*fiecare decan realizează o analiză anuală asupra fiecărui program de studiu*);
- în comisiile de calitate există reprezentanți ai studenților;
- există un plan anual de îmbunătățire a programului de studiu (*analize anuale la nivel de Decanat și Consiliul facultății*);
- după evaluarea externă se întocmeste un plan de urmărire a aplicării sugestiilor experților;
- există o politică sistematică de implicare a studenților în activitatea de cercetare (*prin proiectele de cercetare, de licență sau de disertație*);
- Universitatea organizează stagii de practică la companii, societăți comerciale și instituții de cercetare recunoscute ca fiind prestigioase (*practica de specialitate*).

Standarde de calitate cu privire la procesul formativ

Programele de specializare din cadrul UCDC au la bază corespondența dintre rezultatele în învățare și calificarea universitară. Obiectivele generale și specifice ale specializării rezultă din fișele disciplinelor incluse în planul de învățământ, adică rezultatele în învățare exprimate în competențe cognitive, profesionale și afectiv valorice urmărite de fiecare disciplină. Ponderea disciplinelor din planul de învățământ este exprimată în credite de studiu ECTS. Numărul de credite ECTS alocat fiecărei discipline este conform Regulamentului privind sistemul de credite transferabile ECTS din UCDC. Având în vedere principiul conform căruia fiecare student poate alege un traseu de învățare potrivit cu aptitudinile și interesele sale, cel puțin 30% din totalul de credite cumulate la sfârșitul programelor de studiu, de către un student provin de la disciplinele liber alese.

Planurile de învățământ sunt elaborate astfel încât să se regasească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor generale și de specialitate pe domenii ale studiilor universitare de licență în corelație cu competențele corespunzătoare ale studiilor universitare de masterat și să fie asigurată compatibilitatea la nivel național, cât și cu țări ale Uniunii Europene, ca urmare a faptului ca au la bază consultarea nomenclatorului de discipline stabilite la reuniunile cu reprezentarea instituțiilor pe domeniu.

Programele de studiu sunt unitare în ceea ce privește structura dar se diferențiază prin aplicare, în funcție de mijloacele utilizate în procesul de predare, învățare și evaluare. Specifică formei de învățământ cu frecvență, în ceea ce privește programul de studii de licență, este utilizarea următoarelor mijloace: cunoștințele specifice fiecărei discipline sunt transmise prin intermediul cursurilor, seminariilor și laboratoarelor; cursurile, seminariile și laboratoarele au loc săptămânal,

implicând contactul permanent între cadrele didactice și studenți, ceea ce facilitează aprofundarea aspectelor teoretice prezentate la orele de curs, prin utilizarea diverselor mijloace ca: studiile de caz, volumele de aplicații practice, referatele, eseurile; verificarea competențelor transmise se realizează prin teste periodice, examene parțiale, focus-grupuri etc. Conținutul programelor de studii se reînnoiește de la an la an prin introducerea de informații noi provenite din cercetarea științifică, inclusiv cea proprie. Disciplinele de studii cuprinse în planurile de învățământ au fișe de disciplină în care sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc., pe teme, sistemul de evaluare al studenților, bibliografia minimală. Nomenclatorul disciplinelor cuprinse în planul de învățământ și conținutul acestor discipline precizat prin fișe de disciplină, corespund domeniilor de licență și programelor de studii pentru care s-au elaborat planurile de învățământ respective și sunt conforme misiunii declarate. Disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu „probă de verificare”, iar punctele credit care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului respectiv.

Raportul dintre orele de curs și cele privind activitățile didactice aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.) este de 1/1, cu o abatere admisă de maximum $\pm 20\%$.

În programele de studii universitare de licență pentru care s-au elaborat planurile de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2-3 săptămâni pe an, începând cu anul doi de studii, precum și pentru elaborarea lucrării de licență, la ultimul an de studii;

Cel puțin 50% din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planurile de învățământ sunt examene.

Fișele disciplinelor de studiu răspund aceluiași cerințe ca și planurile de învățământ și au în vedere cuprinderea în proporții raționale a problemelor de conținut, structurarea materiei pe capitole și subcapitole, urmărindu-se analiza principalelor probleme ce caracterizează conținutul disciplinelor de studiu.

Fișele disciplinelor sunt aduse la cunoștința studenților care au astfel încă de la începutul anului sau semestrului, o viziune clară asupra conținutului fiecărei discipline pe care o parcurg.

În urma procesului de analiză și evaluare a activității didactice (predare și evaluare), la nivel de Decanat, se urmăresc:

- a) *îndeplinirea obiectivelor propuse prin programul de studiu;*
- b) *parcurea integrală a tematicilor cuprinse în fișa fiecărei discipline din planul de învățământ;*
- c) *desfășurarea tuturor activităților didactice din cadrul programului conform programării activităților (orarului) și la un nivel calitativ ridicat.;*
- d) *respectarea sistemului de evaluare a activității studenților;*
- e) *respectarea regulamentului de desfășurare a examenelor, finalizate cu rezultate bune și foarte bune.*
- f) *îndeplinirea obiectivelor reieșite din Strategia Universității de îmbunătățire a calității;*
- g) *asigurarea unei compatibilități depline între programele proprii și cele ale altor facultăți similare din țară și străinătate;*
- h) *adaptarea fișelor de disciplină la modificările ce apar în viața social-economică și pe planul cunoașterii.*

Standarde de calitate cu privire la personalul didactic și nedidactic

Asigurarea calității cadrelor didactice se bazează pe următoarele principii:

- *evaluarea cadrului didactic are un caracter deschis, onest și formativ;*
- *evaluarea cadrului didactic are loc cu acordul acestuia;*

- *aceste trăsături ale evaluării sunt garantate prin publicarea criteriilor, domeniilor și modalităților de evaluare;*
- *evaluarea cadrului didactic este confidențială, în afară de evaluatori nu are acces la date decât directorul de departament și decanul facultății;*
- *există garanții că la recrutare candidații pentru posturi didactice nu sunt discriminați în funcție de opinii, dizabilități, sex sau apartenență la anumite grupuri sociale sau culturale;*
- *datele cantitative (statistice), în condiții de confidențialitate, referitoare la evaluarea cadrelor didactice de la un departament sau un program sunt comunicate consiliului facultății și senatului, sinteza lor urmând să fie publică în rapoarte;*
- *profesorul prezintă un portofoliu al experienței sale de predare, cu materiale ajutătoare, resurse, metode de evaluare;*
- *o comisie de colegi asistă la cursuri și seminarii (în general formată din conducerea facultății);*
- *managementul folosește și alte metode pentru evaluarea eficacității predării, aceasta din urmă fiind integrată în evaluarea programului de studii.*

De asemenea, la nivelul Senatului, a fost stabilită metodologia de evaluare a cadrelor didactice pentru anul următor. În UCDC, conform regulamentelor aprobate de Senatul Universității evaluarea cadrelor didactice de către managementul universității se va baza pe: evaluare realizată de către studenți, evaluare colegială, autoevaluare și evaluarea performanțelor cadrelor didactice în ceea ce privește cercetarea științifică. În Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” întregul personal didactic îndeplinește cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice.

Tinerele cadre didactice sunt sprijinite și stimulate în perfecționarea lor prin doctorat, prin documentări și specializări, prin îndrumarea directă de către cadrele didactice proprii și cele asociate consacrate, prin cursuri interne de perfecționare în domeniul informaticii, al limbilor străine, prin pregătire pe probleme sociale pentru cadrele didactice de la departamentele de limbi străine.

Au fost atrași, de asemenea, o serie de specialiști de certă valoare ce activează în cadrul unor instituții publice, firme, profesioniști din autoritățile publice centrale și locale, profesori titulari de prestigiu. În vederea perfecționării cadrelor didactice, pe lângă doctorat se folosesc în mod curent și alte metode: consfătuiri didactice, lecții deschise cu analize menite să ducă la îmbunătățirea activității metodică-didactice, participarea tinerelor cadre didactice la cursuri psiho-pedagogice, simpozioane, sesiuni și mese rotunde cu caracter științific, documentări în țară și străinătate.

Tinerele cadre didactice sunt îndrumate și sprijinite în activitatea de cercetare științifică și pregătire metodică-didactică de profesori cu experiență didactică și pedagogică, aflați la apogeul carierei profesionale. Performanțele cadrelor didactice se reflectă în mod convingător în numărul și, mai ales, în calitatea tratatelor, cursurilor universitare și a altor lucrări publicate și elaborate în acești ani. Notabilă este atragerea tinerelor cadre didactice în acest proces complex de elaborare a cursurilor și a altor materiale didactice, în elaborarea unor lucrări de anvergură, publicarea tezelor de doctorat și a altor lucrări individuale.

Disciplinele din planul de învățământ sunt acoperite cu personal didactic având specialitatea postului ocupat sau doctoratul în profilul postului.

Cadrele didactice cu norma de bază au contracte de muncă înregistrate la Inspectoratele teritoriale de muncă, asigurându-se astfel mediul adecvat realizării sarcinilor prevăzute în statul de funcții. Constituirea unui corp profesoral propriu puternic, administrarea acestuia printr-un management adecvat, care promovează sinergetic o școală autentică, reprezintă unul din prerogativele majore ale strategiei de dezvoltare a Universității Creștine „Dimitrie Cantemir”.

Universitatea a acordat atenție tuturor sectoarelor care concură la obținerea de performanțe. Astfel, în compartimentele financiar-contabil, bibliotecă, secretariat tehnic și sector administrativ își desfășoară activitatea peste 100 de persoane, personal calificat, încadrat pe bază de concurs.

S-au introdus pe scară largă metode informatice moderne în toate compartimentele: secretariate tehnice, contabilitate, casierie, bibliotecă.

Evaluarea cantitativă și calitativă. Măsuri pentru creșterea promovabilității și a performanțelor studenților pe parcursul anilor de studii

Referitor la activitatea studenților și a implicării cadrelor didactice în îndrumarea și coordonarea acestora, s-au stabilit următoarele obiective:

a) *îmbunătățirea relațiilor student-profesor și student-universitate, prin activitățile de tutoriat desfășurate de către cadrele didactice îndrumătoare de grupă și de an, care se apropie de studenți și se implică în cunoașterea, prevenirea și rezolvarea problemelor acestora, privind absențele, rezultatele la teste și la examene, îndrumarea la elaborarea lucrărilor pentru participarea la sesiunile de comunicări științifice și la cercurile de cercetare științifică etc.*

b) *toți studenții din anul terminal beneficiază de o atență îndrumare din partea cadrelor didactice conducătoare de lucrări de licență, în alegerea temei, efectuarea documentării și cercetării și în finalizarea lucrării.*

c) *implicarea activă a cadrelor didactice în prevenirea, cunoașterea, înțelegerea și rezolvarea diverselor probleme cu caracter social ale studenților.*

d) *antrenarea studenților în procesul de predare-învățare prin participarea activă a acestora la dezbaterile, discuțiile, analizele și studiile de caz realizate în cadrul cursurilor și seminariilor.*

e) *implicarea studenților în discutarea și rezolvarea unor probleme ce privesc viața universitară, precum și în elaborarea și actualizarea regulamentelor Universității, prin consultarea studenților și reprezentanților acestora din Consiliul Facultății, Comisiile de specialitate, Senatul Universității, etc.*

f) *îndrumarea și coordonarea de către conducerea Facultăților și de către cadrele didactice a unor activități culturale, artistice și de divertisment desfășurate împreună cu studenții Facultăților (întâlniri cu personalități din domeniile afacerilor, juridic, politic, cultural; balul bobocilor; reuniuni ce marchează diferitele sărbători naționale și religioase; balul absolvenților, etc.)*

g) *dezvoltarea și asigurarea unor facilități și servicii puse la dispoziția studenților de către Universitate (Clubul Studenților, Clubul Sportiv, bar studențesc, etc.)*

Standardele de calitate la nivelul cercetării științifice

Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” face parte din Sistemul național de cercetare-dezvoltare ca instituție de învățământ superior acreditată. Activitatea de cercetare științifică reprezintă o componentă principală a proceselor de învățământ superior din U.C.D.C.

Activitatea de cercetare științifică, dezvoltare educațională, inovare proiectare, consultanță și alte servicii științifice din U.C.D.C. se desfășoară în departamente și în cadrul centrelor de cercetare. În măsura în care portofoliul de programe, proiecte sau teme, constituit sau în curs de constituire, impune o organizare specifică, atunci cercetarea științifică se poate realiza și prin

structuri distincte de cercetare-dezvoltare create la nivelul departamentelor, facultăților sau la nivelul universității, cu aprobarea Senatului.

Activitatea de cercetare științifică se organizează și se desfășoară prin proiecte și teme, finanțate sau nefinanțate, cuprinse în strategiile și programele departamentelor, facultăților, institute de cercetare etc. În cadrul acestor programe este inclusă și tematica programelor de cercetare științifică doctorală. **Institutele de cercetare științifică** sunt constituite și funcționează la nivelul UCDC, și sunt avizate de Biroul Senatului și aprobate de Senatul U.C.D.C.

Institutele de cercetare au ca obiect principal de activitate cercetări fundamentale și aplicative, activități de inovare și dezvoltare atât în aria de specializări ale U.C.D.C., cât și în domeniul proceselor educaționale, putând presta și activități de consultanță, expertiză și alte servicii științifice.

Programele/planurile de cercetare științifică se elaborează anual de către U.C.D.C., la propunerea facultății, departamentului și/sau unității de cercetare. Aceste programe sunt în concordanță cu temele prioritare stabilite prin strategia de cercetare a U.C.D.C., care se află în sinergie cu Cadrul strategic național și cu prioritățile strategice stabilite la nivelul U.E. cu privire la activitatea de cercetare, dezvoltare și inovare.

Programul/Planul de cercetare științifică al U.C.D.C. integrează programele anuale ale facultăților/departamentelor și/sau unităților de cercetare.

Sistemul de evaluare a activității de cercetare se bazează pe calitatea rezultatelor obținute, evaluată de comitete științifice de specialitate de la nivelul Centrelor de Cercetare. Cuantificarea rezultatelor se bazează și pe recunoașterea valorii activităților de cercetare în afara U.C.D.C., fiind astfel urmărite:

- a) *numărul și valoarea granturilor de cercetare câștigate și realizate în competițiile naționale și internaționale și a contractelor de cercetare semnate cu beneficiarii direcți;*
- b) *numărul și calitatea rapoartelor și sintezelor de cercetare publicate și puse la dispoziția bibliotecii U.C.D.C. și în arhiva Centrelor de Cercetare;*
- c) *sisteme, modele, produse pentru care s-a obținut patentare/brevetare, drept de proprietate intelectuală, documentația corespunzătoare fiind prezentată, pentru a fi depusă la biblioteca U.C.D.C. și la arhiva Centrelor de Cercetare;*
- d) *cărți, tratate și monografii cu conținut științific publicate în edituri recunoscute CNCS și internațional, cu un caracter diferit de cel al unui curs universitar;*
- e) *comunicări științifice pe plan național și internațional, susținute în cadrul unor reuniuni științifice prestigioase;*
- f) *articole publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate, recunoscute pe plan național de C.N.C.S. sau internațional (reviste cotate ISI, B);*
- g) *teze de doctorat și lucrări de dizertație finalizate;*
- i) *premii obținute la nivel național și internațional.*

U.C.D.C. încurajează și susține activitatea de cercetare științifică a studenților, care se desfășoară sub îndrumarea cadrelor didactice, în diferite moduri, după cum urmează:

- *cercetare științifică realizată în mod independent, îndrumată de cadrele didactice și care se finalizează prin studii de caz, proiecte, lucrări de diplomă, de dizertație etc.;*
- *participarea la realizarea unor programe/proiecte coordonate de departamente sau centre de cercetare științifică;*
- *participarea la cercurile științifice studențești;*
- *publicarea unor articole sau studii, elaborate individual sau în colectiv;*
- *schimburi de experiență realizate în cadrul Programului Erasmus;*
- *participarea la sesiunile științifice ale studenților.*

Senatul organizează anual o **sesiune științifică** a cadrelor didactice din toate centrele universitare, cu participarea unor invitați de la instituții și organisme guvernamentale și

neguvernamentale interesate, de la Institutele de Cercetări al Academiei de la alte universități din țară și străinătate. O latură importantă a procesului de învățământ derulat în cadrul facultăților o constituie activitatea de cercetare științifică a cadrelor didactice, desfășurată într-o viziune complexă, integratoare, potrivit unor **planuri anuale** și de perspectivă.

Senatul Universității Creștine „Dimitrie Cantemir” a adoptat Strategia de cercetare a Universității Creștine „Dimitrie Cantemir” care a fost elaborată pentru un orizont de timp de cinci ani, caracterizându-se prin schimbări majore cu implicații semnificative pentru învățământul universitar românesc și pentru sistemul de cercetare.

Participarea în cadrul programului de cercetare reprezintă un indicator important de evaluare a activității anuale prestate de cadrele didactice. Acest indicator are o pondere însemnată, atât pentru promovarea pe diferite nivele academice, cât și pentru grila de salarizare și acordarea de stimulente financiare cadrelor didactice.

Aplicarea planului propus presupune măsuri concrete la nivelul la nivelul facultăților din UCDC cum ar fi:

- *coordonarea activității de cercetare;*
- *asigurarea sinergiei între planul de cercetare la nivelul universității și planurile de cercetare la nivelul facultăților;*
- *urmărirea modului de realizare a planului de cercetare;*
- *suport pentru informare și management de proiecte;*
- *evaluarea preliminară a oportunității temelor de cercetare propuse;*
- *suport pentru realizarea consorțiului implicat în dezvoltarea proiectelor de cercetare;*
- *controlul și monitorizarea modului de realizare a proiectelor pentru diminuarea riscului de apariție a unor întârzieri sau nefinalizări;*
- *suport pentru valorificarea rezultatelor obținute în cadrul proiectelor de cercetare;*
- *suport pentru diseminarea informațiilor referitoare la rezultatele obținute în activitatea de cercetare;*
- *suport pentru organizarea de evenimente științifice ;*
- *organizarea la nivelul universității a unei competiții pentru desemnarea facultății cu cea mai performantă activitate de cercetare științifică.*

Indicatori:

- *obiectivele de cercetare propuse la nivelul facultății;*
- *acțiunile întreprinse;*
- *rezultatele estimate;*
- *temele de cercetare validate la nivelul facultății și universității;*
- *colectivele de cadre universitare implicate în activitatea de cercetare (colectivele vor grupa cadrele universitare în funcție de temele de cercetare alese și validate la nivelul facultății și universității);*
- *colectivele de studenți implicați în activitățile de cercetare;*
- *încadrarea temelor de cercetare în programele naționale, europene sau internaționale*
- *identificarea surselor de finanțare;*
- *stabilirea clară a termenelor referitoare la depunerea și derularea proiectelor de cercetare;*
- *raportarea lunară a stadiului de realizare a planului de cercetare pe facultate.*

Planul de cercetare științifică urmărește creșterea competitivității universității în plan național și european. Acest lucru nu este posibil decât prin efortul susținut și conjugat al tuturor cadrelor didactice, împreună cu toți factorii de decizie. Realizarea planului de cercetare și respectarea termenelor propuse reprezintă o premisă de îndeplinire a normelor ARACIS pentru funcționarea în condiții de calitate a instituțiilor de învățământ superior.

În cadrul fiecărei facultăți din UCDC au fost organizate anual **sesiuni de comunicări științifice studențești**. Cele mai valoroase comunicări științifice ale studenților sunt cuprinse în volumele dedicate acestor manifestări, editate de Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”.

În cadrul UCDC sunt organizate cercuri științifice studențești, orientate spre domeniile de profil specifice fiecărei facultăți.

STRATEGII ȘI PRACTICI PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESELOR DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

În Universitatea Creștină ”Dimitrie Cantemir” au fost stabilite o serie de practici de asigurare a calității bazate în general pe autoevaluare sau pe evaluare realizată de către managementul facultății și al universității.

La nivel de facultate (departament), domeniile care constituie obiectul evaluării sunt următoarele:

- procesul de învățământ;
- logistica;
- activitatea de conducere.

Pentru **evaluarea procesului de învățământ** se apreciază planul de învățământ (obiective, metode și tehnici de instruire, situații și experiențe de învățare, forme și metode de evaluare), pregătirea și prestația personalului didactic și auxiliar, existența, calitatea și utilizarea mijloacelor de învățământ, activitatea de cercetare științifică, precum și rezultatele obținute de studenți.

Evaluarea procesului de predare se realizează prin prisma următorilor factori:

- capacitatea de analiză și sinteză;
- organizarea cursului și claritatea explicațiilor;
- interacțiunea profesorului cu formațiile de studiu;
- interacțiunea profesorului cu studentul;
- dinamismul și entuziasmul profesorului.

Dintre aceștia structura și organizarea cursului sunt factori importanți pentru învățarea studenților. Urmează interacțiunea profesorului cu studenții săi, entuziasmul și dinamismul lui. Evaluarea și retroacțiunea (feedback), cât și anumite abilități de predare a profesorului contribuie de asemenea la învățarea studenților.

Evaluarea este activitatea, desfășurată de cadrul didactic, prin care se determină nivelul și calitatea pregătirii studenților pe parcursul programelor de studii, precum și competențele de care absolvenții dispun la finalizarea studiilor. Ansamblul metodelor, formelor, tipurilor și criteriilor de evaluare și notare formează sistemul de evaluare a performanțelor profesional-științifice ale studenților. Formele de verificare prevăzute în planul de învățământ sunt: examen, colocviu, verificare pe parcurs.

Evaluarea profesională a studenților se realizează pe toată durata procesului de predare – învățare. Tipurile de evaluare se definesc după obiectivele urmarite, după funcțiile pe care le îndeplinesc în procesul de predare-învățare-evaluare, după frecvența și momentul în care se realizează evaluările în evaluare inițială, evaluare continuă și evaluarea finală (sumativă).

Evaluarea inițială este tipul de evaluare care se efectuează la începutul unui nou proces de învățământ (al unui semestru, al unui an universitar, al unui program de studii). Prin evaluarea inițială se realizează informarea asupra nivelului cunoștințelor și capacităților anterioare de care studenții dispun la începutul unui nou proces de învățare, stabilirea datelor necesare pentru

proiectarea noului proces de învățământ și pentru asigurarea continuității procesului de învățare precum și stabilirea punctelor inițiale de reper pentru evaluarea progresului, prin raportarea rezultatelor finale cu datele de pornire.

Evaluare continuă se realizează pe parcursul perioadei de studiu a disciplinei de învățământ. Este procesul prin care se măsoară cunoștințele asimilate de student prin care se realizează obținerea de către profesor a procesului operativ de răspuns pentru îmbunătățirea procesului de învățământ dar și informarea studenților asupra stadiului la care au ajuns în dobândirea cunoștințelor și prevenirea eșcului în cadrul evaluărilor finale.

Evaluarea finală, se realizează la încheierea unei perioade compacte de studii, respectiv la încheierea perioadei de studiu al disciplinei de învățământ (semestrul), la încheierea unui an universitar (pe ansamblul disciplinelor de învățământ) și la finalizarea unui program de studii.

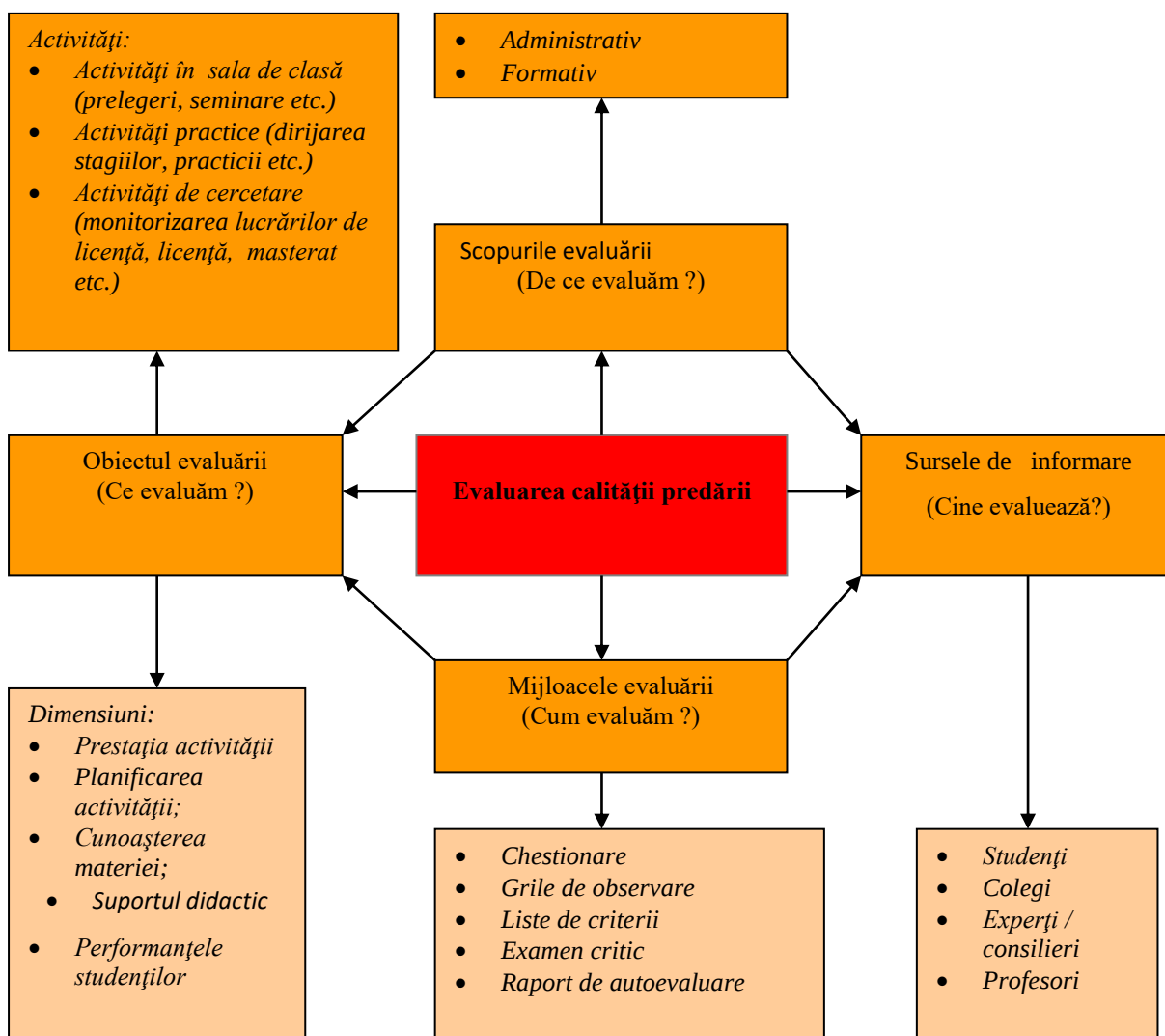

Figura nr. 1: Modelul de evaluare al calității predării

Toate componentele evaluării: scopurile (administrativ, formativ); sursele de informare (studenți, colegi, experți / consilieri, profesori); obiectul evaluării (tipul de activitate și dimensiunile acesteia) se află într-o strânsă intercorelare.

Evaluarea performanței profesorului de către studenți poate servi diverselor scopuri: administrativ sau formativ, fiecare deosebindu-se prin anumite caracteristici, respectarea lor fiind de o importanță majoră.

Obiectul evaluării	Surse de informare	Mijloace de evaluare
1. Planificarea și cunoașterea conținutului disciplinei	• Experți/ Consilieri • Studenți (în cazurile pertinente)	• Examen critic • Liste de criterii • Chestionare
2. Activități în sala de curs/seminar Prestația (curs, seminar etc.) a. Performanța profesorului b. Recepționarea de către studenți c. Cadrul material	• Profesorul • Colegi • Studenți • Experți/ Consilieri	• Fișe de criterii • Fișe de criterii • Chestionare • Fișe de criterii • Grile de observare • Fișe de criterii
3. Activități practice (dirijarea stagiilor, practicii etc.)	• Studenți	• Chestionare
4. Activități de cercetare (monitorizarea tezelor, proiectelor etc.)	• Studenți	• Chestionare
5. Materialul didactic	• Experți / Consilieri	• Fișe de criterii
6. Performanțele studenților a. Examinarea rezultatelor b. Examinarea materialelor de evaluare	• Profesorul • Experți / Consilieri	• Criterii personale • Liste de criterii

Tabel nr. 1: Relația: obiect -surse - mijloace de evaluare

Acest lucru se realizează prin chestionare standardizate și se aplică la finalul activității de instruire, de regulă, la solicitarea conducerii. Dat fiind faptul că aceste chestionare aplicate în scop administrativ deseori servesc la luarea deciziilor de personal, respectarea tuturor rigorilor legate de elaborarea lor este extrem de importantă. În elaborarea chestionarelor de evaluare a cursului destinate studenților se ține cont de factorii de eficacitate materializați în indicatori care exprimă comportamente observabile și măsurabile pe baza cărora se construiesc și se validează chestionarele de evaluare a cursurilor destinate studenților.

Factorii de eficacitate referitoare la seminar nu se deosebesc radical de cei ai cursului. Totuși există unele particularități care vizează atât factorii, cât și indicatorii acestora. De exemplu, unul din factorii foarte importanți pentru curs, precum “abilitățile de comunicare”, nu joacă un rol preponderent în cadrul seminarelor. În schimb crește rolul unor factori precum “interacțiunea profesor-student” și “evaluare și retroacțiune”.

În elaborarea chestionarelor de evaluare a seminariilor destinate studenților se ține cont de factorii de eficacitate, materializați în indicatori reprezentativi în baza cărora se construiesc și se validează chestionarele de evaluare a seminariilor destinate studenților. Este important să se definească, în prealabil, contextul desfășurării seminariilor și să se selecteze indicatorii cei mai adecvați situațiilor specifice pentru toate seminariile.

În elaborarea chestionarelor pentru evaluarea lucrărilor practice și/sau de laborator se ține cont de factori de eficacitate specifici cursului și seminarelor, dată fiind generalitatea lor pentru diverse activități, materializați în indicatori reprezentativi în baza cărora se construiesc și se validează chestionarele de evaluare a lucrărilor practice / de laborator destinate studenților.

Factorul 1 Pregătire și organizare	Factorul 2 Interes și stimulare intelectuală	Factorul 3 Prezentare și abilități de comunicare	Factorul 4 Interacțiune profesor- student	Factorul 5 Evaluare și retroacțiune	Factorul 6 Cunoașterea materiei
Planul cursului a fost clar prezentat	Profesorul a manifestat interes pentru predare	Expunerea profesorului a fost clară	Profesorul a încurajat participarea studenților la discuții	Examinarea a reflectat conținutul tratat la curs	Profesorul stăpânește materia predată
Obiectivele cursului au fost clar definite	Predarea profesorului a fost stimulativă	Exprimarea verbală (ritm, intonație) a contribuit la înțelegerea materiei	Profesorul a manifestat o atitudine pozitivă față de studenți	Criteriile de evaluare au fost clare	Cunoștințele profesorului în domeniul disciplinei predate sunt vaste
Conținutul cursului a fost bine structurat	Profesorul a suscitât interesul studenților	Expunerea profesorului a fost concisă	Profesorul a respectat ideile și opiniile studenților	Profesorul a apreciat obiectiv performanțele studenților	Profesorul este la curent cu realizările științifice de ultimă oră
Suportul didactic (scheme, tablouri, diapozitive etc.) a fost utilizat eficient	Profesorul s-a bazat pe cunoștințele anterioare ale studenților	Expresia non-verbală (mimica, gestică) a contribuit la evidențierea punctelor esențiale ale expunerii	Profesorul a manifestat onestitate în relațiile cu studenții	Examinarea a reflectat conținutul tratat la curs	Profesorul a integrat rezultatele recentelor cercetări în cursul predat
Planul cursului a fost respectat	Profesorul a prezentat materia într-o manieră interesantă	Retorica profesorului a fost adecvată	Posibilitățile de a contacta profesorul au fost satisfăcătoare	Profesorul a utilizat metode adecvate de evaluare	Profesorul s-a îngrijit de corectitudinea informației vehiculate
Noțiunile cheie au fost suficient explicate	Profesorul a încurajat activismul studenților		Comentariile profesorului au fost utile	Ponderea acordată diverselor modalități de evaluare a fost explicată	Profesorul a realizat cu eficacitate principiul interdisciplinarității
Materialul predat a fost bine documentat	Profesorul a stimulat gândirea creativă a studenților		Profesorul a fost disponibil să răspundă cu claritate la întrebările studenților	Instrucțiunile pentru efectuarea lucrărilor au fost clar enunțate	Profesorul a transferat cunoștințele predate spre disciplinele
Profesorul a utilizat diverse metode de predare	Profesorul a motivat curiozitatea intelectuală				
Materialul predat a fost bine documentat	Profesorul a manifestat dinamism în predare				

Tabel nr. 2: Factorii de eficacitate și indicatorii pentru evaluarea cursurilor

Factor 1 Pregătire și organizare	Factor 2 Interes și stimulare intelectuală	Factor 3 Interacțiune profesor-student	Factorul 4 Evaluare și retroacțiune	Factorul 5 Cunoașterea materiei
Obiectivele seminarului au fost clar definite	Profesorul a încurajat activismul studenților	Profesorul a încurajat schimbul de opinii și idei	Criteriile de evaluare în cadrul seminarului au fost clare	Profesorul stăpânește materia abordată la seminar
Conținutul seminarului a asigurat atingerea obiectivelor	Profesorul a manifestat interes pentru activitatea studenților	Profesorul a respectat ideile și opiniile studenților	Profesorul a apreciat obiectiv performanțele studenților	Cunoștințele profesorului în domeniu sunt vaste
Explicațiile pentru realizarea activităților au fost clare	Profesorul a stimulat Gândirea creativă	Profesorul a încurajat încadrarea studenților în discuții	Probele scrise au reflectat conținutul tratat la seminar	Profesorul este la curent cu realizările științifice de ultimă oră
Timpul de muncă la seminar a fost adecvată	Profesorul a încurajat dezvoltarea noilor idei	Profesorul a manifestat atitudine pozitivă față de studenți	Profesorul a utilizat metode adecvate de evaluare	Profesorul s-a îngrijit de corectitudinea informației
Lecturile recomandate au favorizat progresul studenților		Profesorul a ajutat studenții să înfrunte dificultățile	Comentariile profesorului au fost utile	
Profesorul a utilizat diverse metode didactice			Obiecțiile profesorului au fost constructive	

Tabel nr. 3: Factorii de eficacitate și indicatorii pentru evaluarea seminariilor

Factor 1 Pregătire și organizare	Factor 2 Interes și stimulare intelectuală	Factor 3 Interacțiune profesor-student	Factorul 4 Evaluare și retroacțiune	Factorul 5 Cunoașterea materiei
Obiectivele lucrărilor au fost clare	Profesorul a manifestat interes pentru activitatea studenților	Profesorul a încurajat studenții să adreseze întrebări	Criteriile de evaluare au fost clare	Profesorul stăpânește materia abordată în cadrul lucrărilor
Conținutul lucrărilor au asigurat atingerea obiectivelor	Profesorul a încurajat activismul studenților	Profesorul a răspuns clar la întrebările studenților	Profesorul a apreciat obiectiv performanțele studenților	Cunoștințele profesorului în domeniul disciplinei vizate sunt vaste
Experiențele realizate au contribuit la înțelegerea materiei	În cadrul lucrărilor profesorul a stimulat reflecția	Profesorul a ajutat studenții să înfrunte dificultățile	Profesorul a manifestat obiectivitate în evaluare	Profesorul este la curent cu realizările științifice de ultimă oră
Experiențele au fost ilustrative	Profesorul a încurajat dezvoltarea noilor idei	Profesorul a manifestat o atitudine pozitivă	Comentariile profesorului au fost utile	Profesorul s-a îngrijit de corectitudinea informației vehiculate
Explicațiile au fost clare	Lucrările au fost stimulative	Profesorul a respectat ideile și opiniile studenților	Obiecțiile profesorului au fost constructive	
Lucrările au contribuit la dezvoltarea unor abilități noi				

Tabel nr. 4: Factorii de eficacitate și indicatorii pentru evaluarea lucrărilor practice

În cadrul multor specializări din universitate, practica/stagiile fac parte integrantă din programele de formare a specialistului. Ele contribuie la formarea abilităților practice și, de regulă, se desfășoară într-un mediu înrudit cu cel al viitoarei activități de muncă a stagiului. Durata și modalitățile unui stagiou variază considerabil în conformitate cu profesia și programul de formare.

În elaborarea chestionarelor pentru evaluarea practicii/stagiilor se ține cont de factorii de eficacitate și de un factor semnificativ care se referă la calitățile profesorului de a încadra studenții în această activitate.

Factor 1 Pregătire și organizare	Factor 2 Interes și stimulare	Factor 3 Interacțiune profesor- student	Factorul 4 Încadrarea studenților	Factorul 5 Evaluare și retroacțiune	Factorul 6 Cunoașterea materiei
Obiectivele practicii au fost clar definite	Profesorul a manifestat interes pentru încadrarea studenților	Profesorul a contribuit la depășirea dificultăților întâmpinate de studenți	Profesorul a stimulat aplicarea de către studenți a teoriei în practică	Retroacțiunile profesorului au fost frecvente	Conducătorul stăpânește materia abordată la practică
Instructajele au contribuit la informarea studenților privind desfășurarea stagiului	Profesorul a încurajat angajarea activă a studenților în acumularea abilităților practice	Profesorul a manifestat deschidere față de ideile studenților	Profesorul a favorizat asumarea responsabilității de către studenți	Comentariile conducătorului privind activitatea studenților au fost constructive	Cunoștințele profesorului în domeniul de desfășurare a practicii sunt vaste
Conținutul practicii a asigurat realizarea obiectivelor	Profesorul a stimulat interesul studenților	Profesorul a răspuns clar la întrebările studenților	Profesorul a facilitat integrarea studenților în echipa de muncă.	Criteriile de evaluare a stagiului au fost clare	Profesorul este la curent cu realizările științifice de ultimă oră
Profesorul a respectat orarul prevăzut pentru consultații		Profesorul a ajutat studenții să înfrunte dificultățile	Explicațiile profesorului au fost clare	Profesorul a apreciat obiectiv rezultatele studenților	Profesorul s-a îngrijit de corectitudinea informației
Profesorul a gestionat eficient desfășurarea practicii		Profesorul a respectat opiniile studenților	Instrucțiunile conducătorului privind efectuarea raportului au fost clare		

Tabel nr. 5: Factorii de eficacitate și indicatorii pentru evaluarea practicii / stagiilor

În cadrul universității, pentru evaluarea (monitorizarea) activităților didactice au fost redactate și implementate proceduri de lucru.

Pentru evaluarea rezultatelor studenților, universitatea a stabilit un set de măsuri, printre care și o analiză în consiliul facultății și la nivel de universitate a rezultatelor studenților la examene, în scopul urmăririi performanțelor acestora pe parcursul studiilor.

Președinte CEAC
Conf. univ. dr Cezar Militaru

Vicepreședinte CEAC
Lector. univ. dr Adriana Zanfir